

Oppfølging av prosjektet Grunnvann i Norge, GiN

GiN skal avsluttes midtsommers i år etter ca. 3 års virksomhet. Prosjektet har hatt betydelig effekt i kommunene for å få grunnvannet på dagsordenen. Vi frykter imidlertid at effekten av GiN vil forta seg raskt hvis prosjektet ikke følges opp. Dette er fordi det skal langvarig og sterk påvirkning til for å endre oppfatninger som har nedfelt seg i praksis gjennom mange år. Vannverk og andre som kan ha objektiv interesse av å bruke grunnvann, men som ikke har vært vant til å ta dette i betraktning, vil være tilbøyelige til å la være også i fortsettelsen. Vi tror at fortsatt bearbeiding å la GiN av potensielle brukere av grunnvann vil kunne motvirke denne tendensen, og bidra til å oppnå myndighetenes og GiNs ultimære formål; en helhetlig forvaltning av landets grunnvann.

Den viktigste målgruppen er kommunene. Påvirkning, ressurspåvirkning og assistanse i kommunene anses å være aktivitetsområder som imøtekommer den nevnte problemstillingen best. Men private vannverk, fiskeoppdrettere, andre næringsmiddelbedrifter m.v. er også viktige brukere av grunnvann.

Informasjon direkte overfor nevnte brukere bør gjennomføres tilfredsstillende. GiN har gitt ut veiledere innen grunnvann. Vi tror at denne serie bør fortsettes til alle sider ved feltet er dekket. Et nettverk av kontakter mellom fag og bruker å la GiN er det også viktig å opprettholde som redskap til formidling. Dessuten vil en systematisk fortsettelse av bruken av media og foredrag/kursvirksomhet i distriktene ha en positiv effekt.

Service i forbindelse med databaser fra sentrale institusjoner er idag langt svakere utbygd hos oss enn i våre naboland. Særlig Norges geologiske undersøkelse (NGU) har et potensiale her.

Et sentralt ansvar for NGU er å kartlegge mineralressursene, herunder grunnvann. En oppfølging av kartleggingsaktivitetene i GiN faller derfor godt innenfor denne institusjonens mandat. Siden kommunene ønsker mer konkret påvisning av ressurser, enn det GiN kunne gjennomføre, vil

en detaljert kartlegging av grunnvann være naturlig som en del av kommunenes oppfølging.

Store regionale forekomster bør registreres og undersøkes selv om de ligger slik til at de ikke kan sees å ha noen umiddelbar bruksinteresse. Bevisstheten om forekomst av slike ressurser kan bidra til endring av etableringsplanene i kommunen på sikt. Kartleggingen bør legges opp til den regionale planleggingen, og foregå i samarbeid med kommune og fylke.

En fundamental oppgave er kartlegging av grunnvannskvaliteten, stråling og regional kjemi, for å etterspore regionale og lokale mønstre. Videre er det behov for å kartlegge kilder/oller. Forurensningsbildet må være en viktig del av det som kartlegges.

Utvikling av grunnvannsressurser innebærer at utpekte forekomster undersøkes såvidt grundig at sikker konklusjon kan trekkes om deres anvendelighet. Brukerne får derigjennom informasjon som er interessant for deres kortsiktige planlegging. Dette har mange brukere stort behov for å få utført, men det er en ressurskrevende oppgave som bør utføres av konsulent og betales i sin helhet av brukerne.

Et problem i all vannforvaltning er den store spredningen av brukerinteresser, ansvar og kompetanse. Aktuelle instanser i tilknytning til drikkevann er kommuner, private vannverk, fiskeoppdrettere, produsenter av næringsmidler med egen vannforsyning, øvrig industri. *Fagansvar og fagkompetanse* ligger bl.a. hos NGU, NVE, diverse distriktshøgskoler og universiteter, Folkehelse, konsulenter. *Lov-/regelansvar* ligger hos kommunenes tekniske etater, lokale helsemyndigheter, fylke, Kommunenes Sentralforbund, Miljøvern-, Kommunal-, Landbruks- og Næringsdepartement, dessuten noen direktorater som SFT, SNT og Direktoratet for Sivilt Beredskap.

NGU er den mest sentrale faginstitusjon i en oppfølging av GiN. Det er imidlertid ikke ønskelig eller hensiktsmessig at NGU gjør denne oppgaven alene. Alle de nevnte instanser har en jobb å gjøre.

NORSK VANNFORENING